

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

31.12.2011. GODINE

Sarajevo, ožujak 2012.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU	4
2.1. Broj leasing društava	4
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima	5
3. STRUKTURA BILANCE STANJA	6
3.1. Struktura aktive	6
3.2. Kvaliteta aktive	7
3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga.....	8
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora.....	8
3.5. Struktura pasive.....	9
4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA.....	10
5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	11
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	13
7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA. 14	
8. PRILOZI.....	16
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	16
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	17
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava	18
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing društava.....	18
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja.....	19
Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka.....	21
Prilog 7. Rangiranje bilančne sume.....	23

1. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH na dan 31. prosinca 2011. na temelju analize konačnih izvješća o poslovanju koje su leasing društva dostavila Agenciji (posredni - off site nadzor) i podacima kojima raspolaže konstatiranim u kontrolama na licu mjesta (neposredni - on site nadzor).

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. siječnja 2009. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 85/08 i 39/09). Zakonom su definirani uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvješćivanje i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

Nadzor nad leasing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licencije za rad leasing društvima od strane Agencije s ciljem stalnog praćenja poslovanja i financijskog stanja svakog pojedinačnog leasing društva i sektora leasinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja leasing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama financijskih izvješća leasing društava.

Negativni efekti globalne ekonomske i financijske krize su krajem 2008. godine zaustavili ekspanziju rasta leasing društava, koja je doživjela svoj vrhunac u razdoblju od 2006. do 2008. godine.

Neophodno je napomenuti da je 23. lipnja 2011. godine Rješenjem Agencije oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga jednom društvu koje je poslovalo s gubitkom većim od iznosa kapitala. Navedeno društvo je izvršilo preregistraciju djelatnosti, te po odluci nadležnog suda nastavilo poslovanje pod drugim nazivom.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. na razini djelatnosti leasinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 11.703 tisuća KM. Dva leasing društva su iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 16.742 tisuća KM (NLB Leasing d.o.o. Sarajevo i ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo), dok je preostalih pet leasing društava iskazalo pozitivan financijski rezultat u iznosu od 5.039 tisuća KM.

Bilančna suma sektora leasinga na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 761.719 tisuća KM, što je za 2,73% ili za 20.229 tisuća KM više u odnosu na 31. prosinac 2010., što pokazuje da leasing društva u Federaciji BiH poslovanje nastavljaju s blagim trendom rasta.

Ukoliko se usporede pojedinačne bilančne sume leasing društava sa 31. prosincem 2010., dolazi se do zaključka da je kod pet leasing društava evidentan porast bilančne sume u ukupnom iznosu od 25.082 tisuća KM, dok je kod dva društva evidentiran pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 4.852 tisuće KM.

Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava provode ovlaštene osobe Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontroliranim leasing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja poslovanja, zakonitosti, profitabilnosti,

solventnosti i sigurnosti u poslovanju leasing društava. Tijekom 2011. godine obavljeno je pet sveobuhvatnih i tri ciljane kontrole.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom u promatranom razdoblju 2011. godine odnosile su se uglavnom na neusklađenost poslovanja leasing društava s odredbama Zakona o leasingu i podzakonskih akata Agencije, nepridržavanje odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i ostale zakonske regulative kojom se uređuje poslovanje leasing društava.

Leasing društva su usvojila politike i procedure kojima su definirala obveze i aktivnosti na sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti. Izvršno je i imenovanje ovlaštenih osoba za koordiniranje aktivnosti koje je potrebno poduzeti u cilju prevencije pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti. Na temelju ovoga može se zaključiti da su leasing društva poduzela neophodne aktivnosti u cilju eliminiranja rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, koji se mogu pojaviti u njihovom poslovanju.

Na temelju izvršenih kontrola leasing društava po osnovi usklađenosti sa standardima spriječavanja pranja novca i financiranja terorizma može se zaključiti da, iako je kvaliteta upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti na granici zadovoljavajućeg, ne postoje razlozi za posebnu supervizorsku zabrinutost u pogledu upravljanja ovim rizikom, jer je kvantiteta rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u leasing društvima umjerena.

Podaci u Informaciji o financijskom volumenu po operativnom leasingu i broju ugovora financijskog i operativnog leasinga su preuzeti od Udruge društava za leasing u Bosni i Hercegovini.

2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj leasing društava

Sedam leasing društava registriranih u Federaciji BiH obavlja poslove leasinga u 28 podružnica, od kojih se 23 podružnice nalaze u Federaciji BiH i 5 podružnica u Republici Srpskoj. Dozvolu za obavljanje poslova leasinga posjeduju sljedeća leasing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

Agencija je leasing društvu Hypo-Alpe-Adria Leasing d.o.o. Banja Luka, registriranom u Republici Srpskoj, dana 19. rujna 2011. izdala suglasnost za osnivanje 5 podružnica na području Federacije BiH (Sarajevo, Tuzla, Bihać, Mostar i Vitez).

2.2. Vlasnička struktura

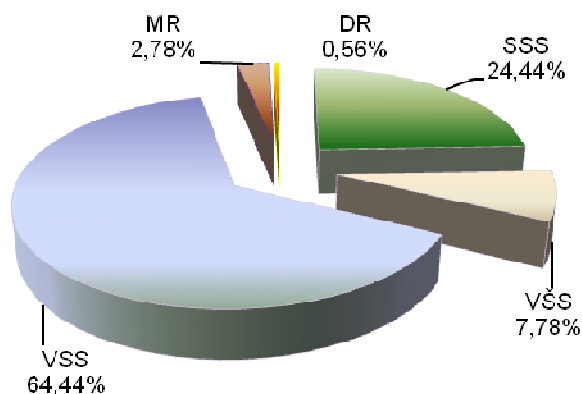
Od ukupno sedam leasing društava, tri leasing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, tri leasing društva se nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom, a jedno leasing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta. U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima, kod jednog leasing društva je izvršena promjena vlasničke strukture u kontekstu preuzimanja ukupnog vlasničkog interesa od strane nerezidentne matične kuće koja je imala većinski vlasnički interes u istom društvu.

Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture leasing društava dani su u Prilogu 2. Informacije.

2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima

U sektoru leasinga ukupan broj zaposlenih na dan 31. prosinca 2011. iznosio je 180, što je za 5% ili 8 zaposlenika više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Treba napomenuti da je, pored navedenog broja zaposlenih, u leasing društvima angažirano još 46 radnika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru leasinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 31. prosinca 2011. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 4.232 tisuće KM aktive (31.12.2010. godine – 4.545 tisuća KM po zaposlenom). Istodobno, na dan 31. prosinca 2011., u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 333 tisuće KM aktive po zaposlenom, a u sektoru bankarstva 2.062 tisuće KM po zaposlenom.

3. STRUKTURA BILANCE STANJA

3.1. Struktura aktive

Ukupna bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 31. prosinca 2011. je iznosila 761.719 tisuću KM, što je za 20.229 tisuća KM ili 2,73% više u odnosu na 31. prosinac 2010.

U strukturi ukupne aktive leasing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga koja iznose 500.626 tisuća KM ili 65,72% od ukupne aktive sektora leasinga.

U usporedbi sa 31.12.2010., neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga su veća za 4.533 tisuće KM ili 0,91%, dok su bruto potraživanja po osnovi financijskog leasinga veća za 8.314 tisuća KM ili 1,38%. Navedeni pokazatelj ukazuje na činjenicu da potraživanja po financijskom leasingu imaju trend stagnacije u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine, ali istodobno ukazuje na pozitivan trend u odnosu na istu poziciju promatranu u razdoblju 2010/2009 i 2009/2008 godina u kojima je iskazan značajan pad navedene bilančne pozicije. Promatrano pojedinačno po leasing društvima, porast pozicije neto potraživanja po financijskom leasingu u odnosu na 31.12.2010. su iskazala tri leasing društva u ukupnom iznosu od 9.670 tisuća KM (Unicredit Leasing d.o.o. Sarajevo, VB Leasing d.o.o. Sarajevo i Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo), dok su preostala četiri leasing društva iskazala pad iste pozicije u ukupnom iznosu od 5.137 tisuća KM.

Potraživanja po osnovi zajmova na dan 30. prosinca 2011. iznosila su 123.994 tisuće KM, što predstavlja 16,28% od ukupne aktive sektora. Pojedinačno promatrano, neto potraživanja po osnovi zajmova se nalaze u portfelju četiri leasing društva (Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo – 61%, ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo – 26%, NLB Leasing d.o.o. Sarajevo – 11% i Unicredit Leasing d.o.o. Sarajevo – 2% od ukupnog iznosa neto potraživanja po osnovi zajmova).

U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, kada su neto potraživanja po osnovi zajmova iznosila 137.249 tisuća KM, došlo je do smanjenja istih za 9,66%, što je uzrokovano otplatom odobrenih zajmova prije stupanja na snagu Zakona o leasingu.

Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovi zajmova na dan 31. prosinca 2011. godine, 82.985 tisuća KM ili 67% se odnosi na zajmove odobrene supsidijarnim ili povezanim pravnim osobama.

U strukturi ukupne aktive, zajmovi će ostati u bilancama leasing društava dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su isti odobreni.

Neto vrijednost sredstava financiranih putem operativnog leasinga na dan 31. prosinca 2011. je za 860 tisuća KM ili 2,57% veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pojedinačno promatrano, tri leasing društva su imala porast neto vrijednosti sredstava u iznosu od 6.295 tisuća KM u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

U Tablici 1. Informacije prikazani su podaci neto bilansnih pozicija aktive na dan 31. prosinca 2011. u usporedbi sa 31.12.2010.

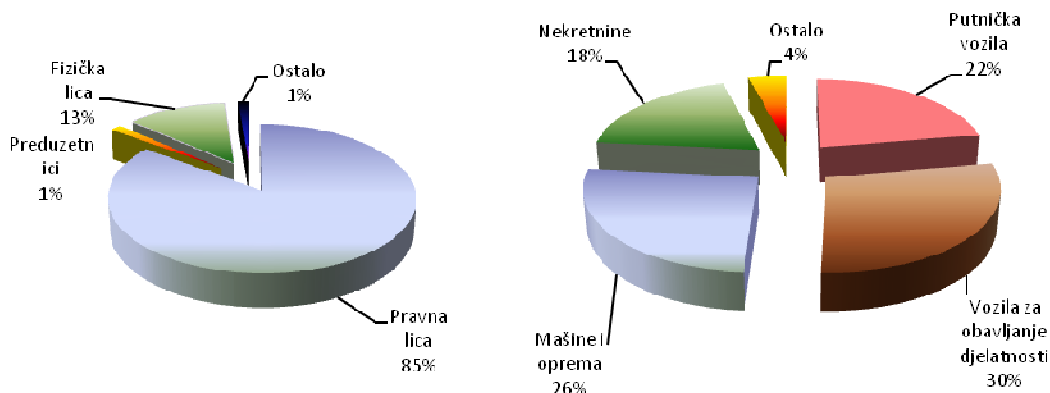
Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

Tablica 1. Struktura neto bilančnih pozicija aktive (000 KM)

Bilančne pozicije	31.12.2010	% učešće u aktivi	31.12.2011	% učešće u aktivi	31.12.2011/31.12.2010
Financijski leasing	496.093	67%	500.626	66%	0,91%
Operativni leasing	33.473	5%	34.333	5%	2,57%
Zajam	137.249	19%	123.994	16%	-9,66%
Ostala aktiva	74.675	9%	102.766	13%	37,62%
Ukupna aktiva	741.490	100%	761.719	100%	2,73%

U strukturi potraživanja prema korisniku leasinga i predmetu leasinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja.

Grafikon 2. Struktura financijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 31.12.2011.

U strukturi bilančne sume financijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor leasinga se odnosi 5% od ukupne bilančne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 92% i 3% na mikrokreditni sektor.

3.2. Kvaliteta aktive

Sukladno izvješćima leasing društava, rezerve za gubitke po financijskom leasingu na dan 31. prosinca 2011. iskazane su u iznosu od 21.898 tisuća KM, što predstavlja povećanje za 3.319 tisuća KM ili 17,86% u odnosu na 31. prosinca 2010.

Usporedbom strukture osnovice za rezerviranja po financijskom leasingu na dan 31.12.2011. s istim razdobljem prethodne godine po kategoriji kašnjenja i vrsti predmeta leasinga (pokretni/nepokretni predmeti leasinga), konstatiran je porast osnovice u kategoriji nekretnina za 6.421 tisuća KM ili 84%. Istodobno, po istoj kategoriji je konstatirano i pogoršanje kvalitete aktive i porast rezerviranja za gubitke u iznosu od 3.365 tisuće KM.

Usporedbom kvalitete aktive potraživanja po financijskom leasingu s prethodnim izvještajnim razdobljem (30. rujna 2011.), također je konstatirano pogoršanje kvalitete aktive po

ugovorima financijskog leasinga nekretnina (povećanje osnovice za izračun rezerviranja u kategorijama kašnjenja od 60 do 90 i od 90 do 180 dana).

Rezerve za zajmove na dan 31. prosinca 2011. su iznosile 8.709 tisuća KM i veće su za 6.581 tisuća KM ili 309,26% u odnosu na 31. prosinac 2010. Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove, 87% se odnosi na jedno leasing društvo (NLB Leasing d.o.o. Sarajevo). Usporedbom strukture potraživanja po osnovi zajma po kategorijama kašnjenja konstatirano je pogoršanje kvalitete aktive po svim kategorijama kašnjenja iznad 60 dana.

Istodobno, ukupan iznos otpisanih potraživanja po financijskom leasingu i zajmu na dan 31. prosinca 2011. je veći za 8.483 tisuća KM ili 32% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga

Ukupan iznos financiranja putem financijskog i operativnog leasinga u 2011. godini iznosio je 263.239 tisuća KM, što je za 7,46% više u odnosu na ukupan iznos financiranja tijekom 2010. godine.

Udjel financijskog leasinga u ukupnom iznosu financiranja tijekom 2011. godine je iznosio 243.644 tisuća KM ili 93%, a udjel operativnog leasinga je iznosio 19.595 tisuća KM ili 7%.

Tablica 2. Struktura iznosa financiranja po predmetu leasinga za 2010. i 2011. godine (000 KM)

	2010. godina			2011. godina		
	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO
Vozila	133.521	11.291	144.812	157.380	17.821	175.201
Oprema	45.614	246	45.860	55.275	1.774	57.049
Nekretnine	30.082	24.208	54.290	30.989	0	30.989
UKUPNO	209.217	35.745	244.962	243.644	19.595	263.239

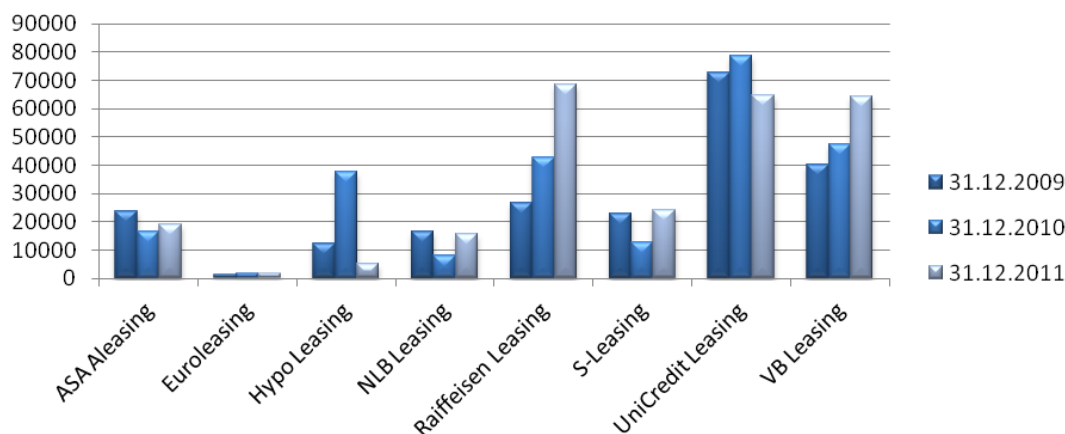
U iznose financiranja navedene u prethodnoj Tablici uključena su financiranja koje je ostvarilo društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga u FBiH. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je iznos financiranja operativnog leasinga nekretnina tijekom 2010. godine ostvarilo društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga (jedan ugovor operativnog leasinga), tijekom 2011. godine nije došlo do značajnijih promjena u strukturi plasmana prema predmetu leasinga i vrsti leasing ugovora u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

3.4. Tržišno učešće prema financijskom volumenu i broju ugovora

Pojedinačno promatrano, šest leasing društava je u spomenutom razdoblju 2011. godine ostvarilo porast novih plasmana putem financijskog i operativnog leasinga u odnosu na 2010. godinu za 12%.

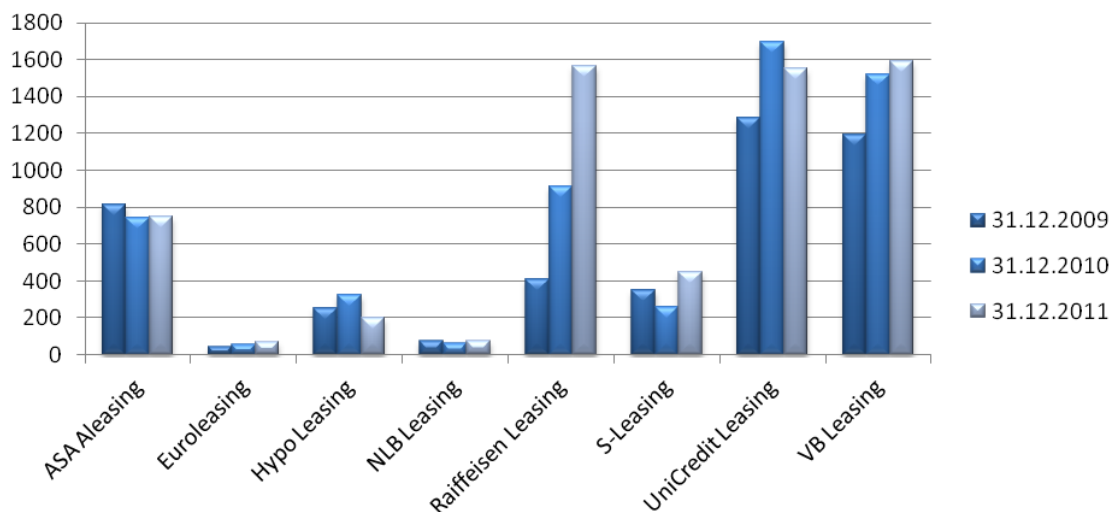

Grafikon 3. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

Broj novozaključenih ugovora u 2011. godini je iznosio 6.253 što je za 12% više u odnosu na 2010. godinu i 44% u odnosu na 2009. godinu.

Grafikon 4. Tržišno učešće prema broju ugovora

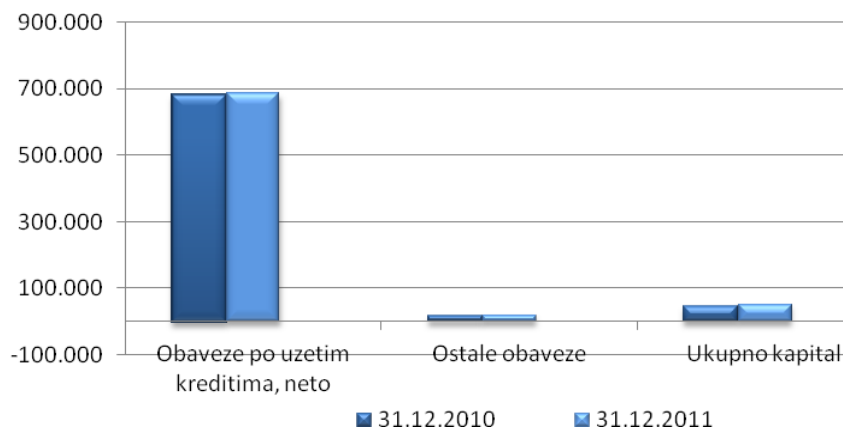

Prosječna vrijednost novozaključenih ugovora tijekom 2011. godine je iznosila 42 tisuće KM, dok je u 2009. godini iznosila 49 tisuća KM, odnosno 44 tisuće KM u 2010. godini.

3.5. Struktura pasive

Na dan 31. prosinca 2011. nije došlo do značajnih izmjena u strukturi pasive u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. Oveze po uzetim kreditima i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive.

Grafikon 5. Struktura pasive – usporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima su veće za 8.142 tisuća KM ili 1,20% u odnosu na 31. prosinac 2010.

Struktura obaveza po kreditima na dan 31. prosinca 2011. je slična strukturi iz prethodnih izvještajnih razdoblja. U strukturi izvora financiranja i dalje dominiraju zaduženja od osnivača ili povezanih osoba (70% od ukupnih obaveza po kreditima), dok se 25% odnosi na zaduženja od europskih i domaćih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB, DEG, Razvojna Banka FBiH itd.). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankovnim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija. Također, u strukturi izvora financiranja, 5% se odnosi na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 53.021 tisuće KM. U usporedbi sa 31. prosincem 2010., navedena pozicija je veća za 14,76% (6.820 tisuća KM), što je uzrokovano dokapitalizacijom jednog leasing društva tijekom 2011. godine (NLB Leasing d.o.o. Sarajevo). I pored navedene činjenice, isto Društvo je na dan 31. prosinca 2011. godine iskazalo gubitak veći od iznosa kapitala u iznosu od 3.270 tisuće KM. Tijekom IV. kvartala 2011. godine došlo je do promjene Uprave NLB Leasinga d.o.o. Sarajevo i ista je izvjestila Agenciju da je poduzela aktivnosti na dokapitalizaciji društva, koja se očekuje tijekom prvog kvartala 2012. godine.

4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. ostvaren je gubitak u iznosu od 11.703 tisuća KM, što je za 6,53% manje u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Pojedinačno promatrano, dobit nakon oporezivanja ostvarilo je pet leasing društava u iznosu od 5.039 tisuća KM, dok su gubitak iskazala dva leasing društva u iznosu od 16.742 tisuća KM.

Najznačajniju kategoriju prihoda leasing društava predstavlja kamatni prihod ostvaren u razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. i koji je iznosio 45,32% od ukupno ostvarenog prihoda. Navedena pozicija je za 7.677 tisuća KM ili 13,56% manja u odnosu na

---

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

isto razdoblje prethodne godine. Rashodi po osnovi kamata su veći za 1.066 tisuću KM ili 4,25% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Navedena kretanja po osnovi kamatnog prihoda su uzrokovala značajan pad neto prihoda od kamata u iznosu od 8.743 tisuća KM ili 27,75% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Značajnu poziciju prihoda čine i prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (unutar grupe operativnih prihoda) koji čine 33% od ukupnih prihoda i koji su uglavnom formirani po osnovi izuzimanja predmeta leasinga po otpisanim potraživanjima.

U okviru kategorije rashoda u razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011., najznačajnije učešće su imali troškovi rezervi za gubitke koji su iznosili 51.034 tisuću KM, što predstavlja povećanje u iznosu od 23.473 tisuće KM ili 85,17% u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. U strukturi troškova rezervi za gubitke, na troškove rezervi po financijskom leasingu se odnosi 41.121 tisuća KM ili 80,57% od ukupnih troškova rezervi, od kojih se 79,64% odnosi na troškove rezervi formirane od strane jednog leasing društva.

Za potrebe analize tržišta financijskog leasinga, izračunati su pokazatelji poslovanja koji su prikazani u Tablici 3. Informacije.

Tablica 3. Pokazatelji poslovanja za 2010. i 2011. godinu

POKAZATELJI POSLOVANJA	31.12.2010	31.12.2011
Prinos na prosječnu aktivnu (ROA)	-1,64%	-1,54%
Prinos na prosječni kapital (ROE)	-34%	-21%
Prosječna aktivna kamatna stopa	8,22%	7,18%
Prosječna pasivna kamatna stopa	3,45%	3,76%
Ukupne obveze prema kapitalu	15,05	13,37

Tijekom 2011. godine prosječna aktivna kamatna stopa na kamatonosnu aktivnu sektora leasinga (potraživanja po financijskom leasingu i zajmu) je smanjena u odnosu na istu u prethodnoj poslovnoj godini, dok se pasivna kamatna stopa povećala u odnosu na 2010. godinu. Koeficijent prinosa na prosječni kapital je nešto povoljniji u odnosu na prethodnu godinu iz razloga dokapitalizacija tijekom 2011. godine, ali je još uvijek negativan iz razloga jer je sektor poslovao s gubitkom.

5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu izraženu na godišnjoj razini i iskazuje se sukladno Odluci o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore o financijskom leasingu u 2011. godini je 7,61%, a efektivna kamatna stopa je 10,13% na godišnjoj razini.

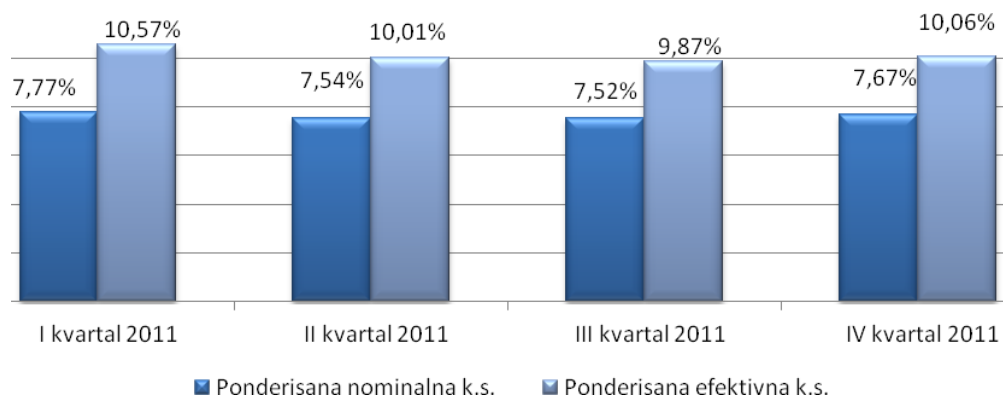
U Tablici 4. Informacije iskazani su podaci o iznosu financiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom 2011. godine.

Tablica 4. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore zaključene tijekom 2011. godine (financijski leasing)

R.b.	O P I S	Iznos financiranja u (000) KM	Ponderirana nominalna kamatna stopa	Ponderirana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	10.950	6,64%	12,00%
a.	putnička vozila	9.218	6,65%	12,38%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	856	7,75%	12,11%
c.	strojevi i oprema	874	5,45%	7,95%
d.	nekretnine	0	0,00%	0,00%
e.	šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za kućanstvo	0	0,00%	0,00%
g.	ostalo	2	7,00%	9,39%
2.	Dugoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	232.694	7,66%	10,01%
a.	putnička vozila	75.002	8,04%	11,10%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	72.310	7,14%	9,60%
c.	strojevi i oprema	54.383	7,82%	10,11%
d.	nekretnine	30.989	7,64%	8,18%
e.	šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za kućanstvo	4	7,00%	8,56%
g.	ostalo	6	9,00%	14,37%
	UKUPNO	243.644	7,61%	10,13%

Ukoliko se promatraju nominalne i efektivne kamatne stope po kvartalima u 2011. godini može se konstatirati da nije bilo značajnijih promjena u iznosu iskazane nominalne i efektivne kamatne stope, a što je prikazano u Grafikonu broj 6. Informacije.

Grafikon 6 . Pregled prosječnih ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o financijskom leasingu po kvartalima tijekom 2011. godine

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o financijskom leasingu i koji se plaća unaprijed od strane

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

korisnika leasinga, kreiranje ugovora finansijskog leasinga s otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

Za ugovore o finansijskom leasingu koji su odobreni u izvještajnom mjesecu, leasing društva su obvezna na mjesečnoj razini izvješćivati Agenciju o ponderiranim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama, a sukladno propisanoj metodologiji. Na taj način se ostvaruje transparentnost i usporedivost financiranja putem leasinga.

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja leasing društava u Federaciji BiH sa 31. prosincem 2011. može se zaključiti da je poslovanje leasing društava tijekom 2011. godine u Federaciji BiH sa blagim uzlaznim trendom u odnosu na prethodne dvije poslovne godine.

Kod pojedinih leasing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim razdobljima.

Stabilizacija trenda makroekonomskih pokazatelja u BiH i samim tim blago povećana potražnja za financiranjem putem leasinga, kao i reorganizacija poslovanja unutar leasing društava u smislu prilagođavanja poslovanja u uvjetima krize i usklađivanje s regulatornim propisima, su faktori koji su utjecali na zaustavljanje negativnih trendova koji su dominirali unutar sektora.

U cilju unapređenja sigurnosti, kvalitete i zakonskog poslovanja tržišno orijentiranog i stabilnog leasing sektora u Federaciji BiH, Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor leasing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- dopunjavanje regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- unapređenje zakonske regulative i postupanja leasing društava u segmentu zaštite korisnika leasing usluga,
- praćenje aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i unapređivati suradnju s drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- unapređenje elektroničkog načina dostavljanja podataka i kreiranje aplikativne podrške za aktivnosti u vezi sa off-site nadzorom leasing društava,
- unapređenje strukture i kvalitete podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne Banke BiH i
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova.

U narednom razdoblju leasing društva se trebaju dodatno fokusirati na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju naplate dospjelih potraživanja.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- primjenu praksi odgovornog financiranja,
- unapređenje politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena leasing društva u svom poslovanju,
- unapređenju sistema internih kontrola i funkcije interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvješćivanja,
- finansijska edukacija klijenata, odnosno informiranje klijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga,
- jasnije definiranje i poštivanje ugovornih odredbi u kontekstu zaštite korisnika leasing usluga i
- redovito, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH.

7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 46/09 i 46/11), kao i uputama usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje suglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,

5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvješćivanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava,
9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu i
11. Uputa za izradu izvješća leasing društava.

8. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima na dan 31.12.2011.

Redni broj	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposl.	Web adresa
1.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Abaza Dženamir	+ 387 33 771 222	22.03.2010	21	www.asa-aleasing.ba
2.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.2010	6	www.euroleasing.ba
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 14c, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 716 135	19.03.2010	13	www.nlbleasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 11c, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	68	www.rlhb.ba
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	9	www.s-leasing.ba
6.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	28	www.unicreditleasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	35	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	180	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava na dan 31.12.2011.

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,40%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
	AGRAM d.d. Ljubuški	0,06%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 31.12.2011. (u 000 KM)

Redni broj	Dani kašnjenja	Iznos potraživanja	Ukupna rezerviranja
1	0-60	95.185	47
2	60-90	16.563	828
3	90-180	5.327	1.121
4	180-270	6.651	6.526
5	270-360	157	79
6	preko 360	109	109
UKUPNO		123.992	8.709

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing društava sa 31.12.2011. (u 000 KM)

Redni broj	Dana kašnjenja	Min. stopa rezerviranja za finansijski leasing (pokretne stvari)	Min. stopa rezerviranja za finansijski leasing (nepokretne stvari)	Osnovica za izračun rezerviranja za pokretne stvari	Osnovica za izračun rezerviranja za nepokretne stvari	Rezerviranja za pokretne stvari	Rezerviranja za nepokretne stvari	Ukupna rezerviranja
1	0-60	0,50%	0,50%	54.613	3.702	476	19	493
2	60-90	10%	10%	7.084	1.045	768	105	873
3	90-180	50%	50%	2.954	6.636	1.602	3.318	4.920
4	preko 180	100%	75%	15.177	0	15.177	0	15.177
5	preko 360	100%	100%	0	435	0	435	435
UKUPNO				79.827	11.818	18.023	3.876	21.898

Finansijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja (000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2010		31.12.2011		% rasta 31.12.2011/ 31.12.2010
		Iznos	%	Iznos	%	
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	18.085	1,63%	29.837	3,92%	64,98%
2.	Plasmani bankama	0	0,00%	98	0,01%	0,00%
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto (3a-3b-3c-3d)	496.093	44,76%	500.626	65,72%	0,91%
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	603.943	54,49%	612.257	80,38%	1,38%
3b)	rezerve za gubitke	18.579	1,68%	21.898	2,87%	17,86%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	89.011	8,03%	89.572	11,76%	0,63%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	260	0,02%	161	0,02%	-38,08%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto (5a+5b-5c-5d)	62.445	5,63%	69.938	9,18%	12,00%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	35.084	3,17%	42.797	5,62%	21,98%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	49.643	4,48%	52.039	6,83%	4,83%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	6.112	0,55%	7.192	0,94%	17,67%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	16.170	1,46%	17.706	2,32%	9,50%
6.	Dugoročne investicije	572	0,05%	572	0,08%	0,00%
7.	Ostala aktiva (7a+7b)	164.295	14,82%	160.648	21,09%	-2,22%
7a)	Zajmovi, neto (7a1-7a2)	135.121	12,19%	115.285	15,13%	-14,68%
7a1)	zajmovi (dospjela potraživanja + nedospjela glavnica)	137.249	12,38%	123.994	16,28%	-9,66%
7a2)	rezerve za zajmove	2.128	0,19%	8.709	1,14%	309,26%
7b)	ostala aktiva	29.174	2,63%	45.363	5,96%	55,49%
	UKUPNA AKTIVA (1+2+3+4+5+6+7)	741.490	66,90%	761.719	100,00%	2,73%
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	678.524	61,22%	686.666	90,15%	1,20%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	48.950	4,42%	52.405	6,88%	7,06%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	630.439	56,88%	635.386	83,41%	0,78%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	865	0,08%	1.125	0,15%	30,06%
10.	Ostale obveze	16.765	1,51%	22.032	2,89%	31,42%
	UKUPNO OBVEZE	695.289	62,73%	708.698	93,04%	1,93%
11.	Temeljni kapital	50.019	4,51%	58.939	7,74%	17,83%
12.	Rezerve	2.023	0,18%	5.528	0,73%	173,26%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-5.841	-0,53%	-11.446	-1,50%	95,96%
	UKUPNO KAPITAL	46.201	4,17%	53.021	6,96%	14,76%
	UKUPNO PASIVA	741.490	66,90%	761.719	100,00%	2,73%

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

* Podaci na dan 31.12.2010. uključuju bilančne pozicije društva kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga

Red. broj	OPIS	31.12.2010 *		31.12.2011		% rasta 31.12.2011/ 31.12.2010
		Iznos	%	Iznos	%	
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	22.080	1,99%	29.837	3,92%	35,13%
2.	Plasmani bankama	20	0,00%	98	0,01%	390,00%
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto (3a-3b-3c-3d)	541.367	48,84%	500.626	65,72%	-7,53%
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	658.443	59,41%	612.257	80,38%	-7,01%
3b)	rezerve za gubitke	19.510	1,76%	21.898	2,87%	12,24%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	97.306	8,78%	89.572	11,76%	-7,95%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	260	0,02%	161	0,02%	-38,08%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	180	0,02%	0	0,00%	-100,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto (5a+5b-5c-5d)	112.670	10,17%	69.938	9,18%	-37,93%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	46.165	4,17%	42.797	5,62%	-7,30%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	97.524	8,80%	52.039	6,83%	-46,64%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	10.146	0,92%	7.192	0,94%	-29,11%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	20.873	1,88%	17.706	2,32%	-15,17%
6.	Dugoročne investicije	43.928	3,96%	572	0,08%	-98,70%
7.	Ostala aktiva (7a+7b)	388.145	35,02%	160.648	21,09%	-58,61%
7a)	Zajmovi, neto (7a1-7a2)	348.132	31,41%	115.285	15,13%	-66,88%
7a1)	zajmovi (dospjela potraživanja + nedospjela glavnica)	368.178	33,22%	123.994	16,28%	-66,32%
7a2)	rezerve za zajmove	20.046	1,81%	8.709	1,14%	-56,55%
7b)	ostala aktiva	40.013	3,61%	45.363	5,96%	13,37%
	UKUPNA AKTIVA	1.108.390	100,00%	761.719	100,00%	-31,28%
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	1.102.321	99,45%	686.666	90,14%	-37,71%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	48.950	4,42%	52.405	6,88%	7,01%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	1.054.236	95,11%	635.386	83,41%	-39,73%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	865	0,08%	1.125	0,15%	30,06%
10.	Ostale obveze	25.372	2,29%	22.032	2,89%	-13,15%
	UKUPNO OBVEZE	1.127.693	101,74%	708.698	93,03%	-37,16%
11.	Temeljni kapital	72.555	6,55%	58.939	7,74%	-18,77%
12.	Rezerve	3.424	0,31%	5.528	0,73%	61,45%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-95.282	-8,60%	-11.446	-1,49%	-87,99%
	UKUPNO KAPITAL	-19.303	-1,74%	53.021	6,97%	-374,68%
	UKUPNO PASIVA	1.108.390	100,00%	761.719	100,00%	-31,28%

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2010		31.12.2011		% rasta 31.12.2011/ 31.12.2010
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	56.603	69,85%	48.926	45,32%	-13,56%
1a)	kamate po finansijskom leasingu	40.852	50,41%	37.213	34,47%	-8,91%
1b)	ostali prihodi od kamata	15.751	19,44%	11.713	11,85%	-25,64%
2.	Rashodi po kamata	25.095	30,97%	26.161	24,23%	4,25%
3.	Neto prihodi od kamata	31.508	38,88%	22.765	21,09%	-27,75%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	24.430	30,15%	59.034	54,68%	141,65%
5.	Operativni rashodi	40.509	49,99%	42.046	38,95%	3,79%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	8.219	10,14%	8.578	7,95%	4,37%
5b)	troškovi poslovnog prostora	12.968	16,00%	13.907	12,88%	7,24%
5c)	ostali operativni troškovi	19.322	23,84%	19.561	18,12%	1,24%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	27.561	34,01%	51.034	47,27%	85,17%
6a)	Troškovi rezervi za gubitke finansijski leasing	19.991	24,67%	41.121	38,09%	105,70%
6b)	Troškovi rezervi za gubitke zajam	7.570	9,34%	9.913	9,18%	30,95%
7.	Dobit prije poreza	-12.132	-14,97%	-11.281	-10,45%	-7,01%
8.	Porez na dobit	388	0,48%	422	0,39%	8,76%
9.	Neto dobit	-12.520	-15%	-11.703	-10,84%	-6,53%

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

* Podaci na dan 31.12.2010. uključuju bilančne pozicije društva kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga

Red. broj	OPIS	31.12.2010		31.12.2011		% rasta 31.12.2011/ 31.12.2010
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	95.965	74,42%	48.926	45,32%	-49,02%
1a)	kamate po finansijskom leasingu	68.655	53,24%	37.213	34,47%	-45,80%
1b)	ostali prihodi od kamata	27.310	21,18%	11.713	11,85%	-57,11%
2.	Rashodi po kamatama	44.283	34,34%	26.161	24,23%	-40,92%
3.	Neto prihodi od kamata	51.682	40,08%	22.765	21,09%	-55,95%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	32.978	25,58%	59.034	54,68%	79,01%
5.	Operativni rashodi	61.076	47,37%	42.046	38,95%	-31,16%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	11.623	9,01%	8.578	7,95%	-26,20%
5b)	troškovi poslovnog prostora	15.644	12,13%	13.907	12,88%	-11,10%
5c)	ostali operativni troškovi	33.809	26,22%	19.561	18,12%	-42,14%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	125.157	97,06%	51.034	47,27%	-59,22%
6a)	Troškovi rezervi za gubitke finansijski leasing	30.313	23,51%	41.121	38,09%	35,65%
6b)	Troškovi rezervi za gubitke zajam	94.844	73,55%	9.913	9,18%	-89,55%
7.	Dobit prije poreza	-101.573	-78,77%	-11.281	-10,45%	-88,89%
8.	Porez na dobit	388	0,30%	422	0,39%	8,76%
9.	Neto dobit	-101.961	-79%	-11.703	-10,84%	-88,52%

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.

Prilog 7. Rangiranje bilančne sume

31.12.2010					31.12.2011					Indeks bilančne sume
Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 2010.	Kumul. učešće	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 2011.	Kumul. učešće	
1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	229.030	30,89%	30,89%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	238.575	31,32%	31,32%	104
2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	178.336	24,05%	54,94%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	185.956	24,41%	55,73%	104
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	105.273	14,20%	69,14%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	108.874	14,29%	70,03%	103
4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	81.003	10,92%	80,06%	4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	83.515	10,96%	80,99%	103
5.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	72.319	9,75%	89,81%	5.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	69.663	9,15%	90,14%	96
6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	46.006	6,20%	96,02%	6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	47.810	6,28%	96,41%	104
7.	Euroleasing d.d. Mostar	29.523	3,99%	100,00%	7.	Euroleasing d.d. Mostar	27.326	3,59%	100,00%	93
UKUPNO		741.490	100%		UKUPNO		761.719	100%		103

Financijski pokazatelji iskazani u Informaciji ne uključuju leasing društvo kojem je oduzeta dozvola za obavljanje poslova leasinga, izuzev ukoliko nije drukčije naznačeno.